

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Szkoła i nauczyciel, PG_00190452						
Kierunek studiów	Pedagogika (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Szymon Dąbrowski					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	14.0	6.0	0.0	0.0	0.0	20
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	20		0.0		55.0	75
Cel przedmiotu	<ol style="list-style-type: none"> Zapoznanie studenta z systemem oświaty, prawnymi ramami jego funkcjonowania i uwarunkowaniami społecznymi, w tym teorią ukrytego programu. Rozbudowanie wiedzy studenta w zakresie różnych koncepcji bycia nauczycielem i uwarunkowań nauczycielskiego sukcesu i rozwoju zawodowego. Rozwijanie umiejętności świadomego podchodzenia do własnego rozwoju zawodowego, formułowania ocen etycznych i podejmowania refleksji nad złożonością nauczycielskiej roli. Uwrażliwienie na posługiwanie się zasadami i normami etycznymi oraz na odpowiedzialność za jakość pracy szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony. 						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PEDL3_U23] Absolwent potrafi wykorzystywać aktualne koncepcje psychologiczne i pedagogiczne w planowaniu, realizacji, monitorowaniu i ewaluacji procesu nauczania i wychowania	Absolwent potrafi wykorzystać koncepcje psychologiczne i pedagogiczne w modelowych sytuacjach wychowawczych.	[SU5] realizacja zadania problemowego
	[PEDL3_U10] Absolwent potrafi wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem	B.2.U5. Absolwent potrafi zaprojektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego
	[PEDL3_U03] Absolwent potrafi rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym	Absolwent potrafi rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym.	[SU5] realizacja zadania problemowego
	[PEDL3_W03] Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów i wychowanków	Absolwent zna i rozumie rolę nauczyciela w procesie wychowania uczniów.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_W05] Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji	Absolwent zna zasady edukacji włączającej.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_W08] Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu strukturę i funkcje systemu oświaty – cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, a także alternatywne formy edukacji	Absolwent zna i rozumie strukturę i funkcjonowanie systemu oświaty.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_K04] W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotowy do podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej	Absolwent jest gotowy do podejmowania działań w zakresie edukacji włączającej.	[SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[PEDL3_U07] Absolwent potrafi podejmować pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia, właściwie dobrać treści nauczania, zadania i formy pracy w ramach samokształcenia oraz promować osiągnięcia uczniów	B.2.U6. Absolwent potrafi formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU5] realizacja zadania problemowego
	[PEDL3_W04] Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej (wychowanie przedszkolne, nauczanie w szkołach podstawowych i średnich ogólnokształcących, technikach i szkołach branżowych, szkołach specjalnych i oddziałach specjalnych oraz integracyjnych, w różnego typu ośrodkach opiekuńczo-wychowawczych oraz kształceniu ustawicznym);	B.2.W7. Absolwent zna i rozumie zagadnienia związane ze szkołą jako instytucją wychowawczą: środowisko społeczne klasy i szkoły, autokratyzm i demokrację w szkole, ukryty program szkoły, postawy nauczycieli i uczniów, pracę z grupą rówieśniczą, tworzenie klimatu wychowawczego w klasie i w szkole, metody wychowawcze i ich skuteczność, problematykę umiejętności i trudności wychowawczych, konfliktów w klasie i w rodzinie, błędów wychowawczych, granic i mierników oddziaływań wychowawczych, kryzysu szkoły, zasad współpracy rodziny i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PEDL3_W11] Absolwent zna i rozumie zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie, a także zasady udzielania pierwszej pomocy;	B.2.W8. Absolwent zna i rozumie zagadnienia związane z zawodem nauczyciela: role zawodowe nauczyciela, wzór osobowy, postawę i kunszt nauczycielski, powinności nauczyciela i rozwój zawodowy, program wewnętrzny nauczyciela, przygotowanie zawodowe nauczyciela, etykę nauczycielską, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela i wychowawcy, konieczność kształcenia i doskonalenia zawodowego jako warunków awansu zawodowego, problem stresu i wypalenia zawodowego nauczycieli – przyczyny, symptomy, strategie zaradcze, choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela i profilaktykę w tym zakresie;	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
Treści przedmiotu	<p>Wykłady</p> <p>I. Szkoła i system edukacji (2 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja i funkcjonowanie systemu oświaty w Polsce na tle innych systemów oświatowych, podstawowe zagadnienia prawa oświatowego. 2. Szkoła jako instytucja cele i funkcje edukacji szkolnej, pojęcie ukrytego programu szkoły, prawo wewnątrzszkolne, ocena jakości działalności szkoły lub placówki oświatowej. 3. Alternatywne formy edukacji. 4. Bezpieczeństwo i ochrona zdrowia uczniów (połączenie treści merytorycznych z formą warsztatów). <p>II. Bycie nauczycielem: koncepcje, role, rozwój zawodowy (2 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rola nauczyciela (w tym nauczyciela początkującego), nauczycielski profesjonalizm i modele bycia nauczycielem. Złożone uwarunkowania nauczycielskiego sukcesu. 2. Prawa i obowiązki nauczycieli, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy. Etyka zawodowa nauczyciela. Oceny jakości pracy nauczyciela. <p>Ćwiczenia (6 godz.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Projektowanie ścieżki własnego rozwoju zawodowego jako nauczyciela (od nowicjusza do eksperta). 2. Bycie nauczycielem samoświadomość, ambiwalencja wpisana w konflikt roli. 3. Analizy etyczne i pragmatyczne. 		
Wymagania wstępne i dodatkowe			

Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia końcowego jest obecność na zajęciach i aktywny udział w ćwiczeniach oraz poprawne wykonanie wszystkich zadań realizowanych podczas ćwiczeń.	100.0%	0.0%
Poziom znajomości treści programowych oraz opanowania efektów uczenia się, wyrażony zakresem poprawnie udzielone odpowiedzi w teście (co najmniej 51% poprawnie udzielonych odpowiedzi).	51.0%	100.0%	
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>1. Wykorzystywana podczas zajęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Szempruch J., Pedeutologia, Kraków 2013. • Pyżalski J., Merez D. (red.), Psychospołeczne warunki pracy polskich nauczycieli. Pomędzy wypaleniem zawodowym a zaangażowaniem. Wydawnictwo Impuls, Kraków 2010. • Podstawowe dokumenty prawa oświatowego, w tym: Ustawa o systemie oświaty, Ustawa Prawo oświatowe, Ustawa Karta Nauczyciela. • Szymański M., Socjologia edukacji. Zarys problematyki, rozdział 4, 5, Kraków 2013. Feinberg W., Soltis J., Szkoła i społeczeństwo, Kraków 2000. <p>2. Studiowana samodzielnie przez studenta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Żłobicki W., Ukryty program w edukacji: między niewiedzą a manipulacją, Impuls, Kraków 2002. 	
	Uzupełniająca lista lektur	<p>Day Ch., Rozwój zawodowy nauczyciela. Uczenie się przez całe życie, GWP, Gdańsk 2004.</p> <p>Chmiel T., Wizje i (re)wizje przygotowania do zawodu nauczyciela, Wrocław 2014.</p>	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja i funkcjonowanie systemu oświaty w Polsce - analiza komparatystyczna 2. Szkoła jako instytucja - analiza strukturalna. 3. Alternatywne formy edukacji - analiza "dobrych praktyk". 4. Rola nauczyciela (w tym nauczyciela początkującego) - case study. 5. Prawa i obowiązki nauczycieli - analiza prawa oświatowego. 		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.